

11 februari 2019

Dit is alweer de vierde blog waarin Mirjam Stroetinga waardevolle wetenschappelijke studies over samenwerken met ouders probeert te ontsluiten voor het basisonderwijs. De blog gaat over de schoolkeuze van ouders en de eerste kennismaking op school. Wat blijkt? Niet de kennis en kunde van de leerkracht, maar een warm welkom met bijpassende glimlach is bepalend voor het ontstaan van vertrouwen in de leerkracht.

Wil je de blog delen? Graag!

TEACHERS' FIRST MEETING WITH GROUPS OF PARENTS

Table 1
Gesture and words used to welcome parents at the entry to class. Balance between expectation and responses to expectation.

Participants 'codes	Gestures	Would you say the teacher met your expectations?	Words	Would you say the teacher met your expectations?
P.104 - MPS	No, because all the parents arrived at the same time	No	None	No
P.101 - FU	None	No, no personal introduction upon entering	A collective greeting	No
P.102 - FU	1) Handshake 2) Assigned a place: child's desk	Yes, received a proper greeting	Welcome to each one Words on the chalkboard: "Welcome"	Yes

Fragment tabel Gebaren en woorden ter verwelcoming van ouders, door Bergeron en Deslandes (2011, p.46).

Smile!

Schoolkeuzebuikpijn

Ik weet het nog precies - hoe het voelde. De aanzwellende buikpijn, toen mijn bijna vierjarige dochter en ik kennismaakten met haar toekomstige juf. Al jaren wisten we dat ze straks naar deze basisschool zou gaan en nu was het bijna zover. Stevig omklemde haar handje mijn wijsvinger, daar op de drempel van het klaslokaal. En daar ook begon meteen die buikpijn. De juf stapte op ons af, gezicht serieus in de plooi, en ze begroette alleen mij.

Daarna stapte ze op mijn jongste van twee af, die met haar niet te stuiten peuter-optimisme al middenin het klaslokaal haar schoentjes uit begon te trekken: "In deze klas houden wij onze

schoenen aan.” Toen de oudste dapper opmerkte: “Kijk mama, dat is mijn letter!”, en de juf dat volstrekt negeerde, verstopte het kind zich met peutzerzusje in de poppenhoek om er niet meer uit tevoorschijn te komen.

De juf vulde het daaropvolgende kwartier met informatie over de gebruiken en regels van deze school. Geen belangstellende vraag, empathische opmerking of geruststellende glimlach te bekennen. Toen de kinderen en ik weer buiten stonden, belde ik meteen - in iets dat werkelijk op paniek leek - een andere basisschool. Of mijn kindje daar alsjeblieft mocht komen kennismaken, want het werd volgende week al vier.

Het fundamentele belang van de vriendelijke glimlach

Isabelle Bergeron en Rollande Deslandes, twee onderzoeksters uit Canada, interviewden in 2011 acht ouders diepgavend over het eerste contact met de nieuwe leerkracht van hun kind. Hoewel de ouders informatieoverdracht van de leerkracht op prijs stelden, bleek dit een ondergeschikte rol te spelen bij het ontstaan van vertrouwen in de leerkracht.

De manier waarop de leerkracht de ouder had begroet bij binnenkomst in het lokaal, bleek veel bepalender te zijn. Geeft de leerkracht je een hand? Vraagt de leerkracht naar de naam van je kind? Glimlacht de leerkracht je vriendelijk toe? Het bleken díe details te zijn, die bijdragen aan een gevoel van vertrouwen van de ouder in de leerkracht.

Het ontstaan van vertrouwen

De ouders werd in het interview gevraagd hoe de manier van begroeten precies bijdraagt aan het ontstaan van vertrouwen. De ouders konden dat goed uitleggen. De manier waarop de leerkracht hen begroet, geeft ouders een idee van de houding van de leerkracht naar kinderen. Is de begroeting warm en vriendelijk, dan zal de leerkracht kinderen vast ook warm en vriendelijk tegemoet treden.

De ouders legden bovendien uit, dat de vriendelijke, warme begroeting hen het vertrouwen gaf dat hun kind op zijn gemak zou zijn bij deze leerkracht. Ook versterkte het hun gevoel dat hun eigen contact met de leerkracht de rest van het jaar wel prettig zou verlopen.

Bouwen aan vertrouwen

De ouders gaven in de interviews unaniem aan dat naast een warme, uitnodigende houding van de leerkracht ook informatieuitwisseling belangrijk was voor het ontstaan van vertrouwen. In een uitwisselingsmoment krijg je als ouder de gelegenheid om je mening en ervaringen te delen, iets te vragen dat je nog niet begrijpt, en een beeld te krijgen van de openheid van de leerkracht. Dat blijkt bij te dragen aan het gevoel van vertrouwen.

Bergeron en Deslandes concludeerden op basis van hun interviews, dat als leerkrachten beter tegemoet willen komen aan de behoeften van ouders, ze vooral zullen moeten focussen op hun interpersoonlijke vaardigheden.

Hoe het verder ging met de schoolkeuze

Nog even terug naar dat schoolkeuzemoment. Een hele opluchting: de andere basisschool had nog plek. De volgende dag mochten we langskomen. Een nog veel grotere opluchting: de juf ontving ons met een stralende lach. Ze gaf me een hand, legde haar andere hand even tegen mijn bovenarm en zei hartelijk: “Wat leuk dat jullie er zijn.”

Vervolgens hurkte ze om mijn kind te begroeten. Ze nam het handje in haar hand en leidde mijn kind door het lokaal. “Kijk”, zei mijn kind knielend bij de verwarming: “Daar ligt een dode spin!” De juf: “Nee maar! Ik wist niet eens dat die in ons lokaal woonde!”

Ik ontdekte daar, in dat stoffige, rommelige lokaal, dat ik als ouder niet zo zeer op zoek was geweest naar ‘*goed onderwijs*’ voor mijn kind, maar naar ‘*lief onderwijs*’. Simpelweg omdat ik bij lees- of rekenproblemen misschien nog wel iets zou kunnen repareren thuis, maar schade op het sociale vlak mij als moeder met machteloze buikpijn uit het veld zou slaan.

Lees [hier](#) het hele artikel van Bergeron en Deslandes.

Op 16 april 2020 start de cursus *Met plezier samenwerken met ouders*. De docent op deze drie middagen is de schrijver van dit blog, Mirjam Stroetinga. Voor meer informatie en inschrijven klik [hier](#).

Literatuur

Bergeron, I., & Deslandes, R., (2011). Teachers’ first meeting with groups of parents of elementary students at the beginning of the school year: Parents’ expectations and responses to the expectations. *International Journal about Parents in Education* 5 (2): 43-55. Retrieved from: <http://www.ernape.net/ejournal/index.php/IJPE/article/view/164/111>.